

Letna plača 2 gold.
Družtveniki dobivajo
list brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji, dijaki in
nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gl.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Hanoveransko čebelarstvo. — Naložni panj. — Dopisi.

Hanoveransko čebelarstvo.

Kdor je nemške čebelarske časopise kdaj kaj bolj prebiral, je gotovo mnogo bral o hanoveranskem čebelarstvu, o lüneborški resarci (Heidebiene) in o izverstnih dotičnih čebelarjih. Učitelj Lehcen je letos celo knjigo o hanoveranskem čebelarstvu pisal. Nalašč za avstrijske čebelarje pa je o tem slovečem čebelarstvu pisal članek učitelj Huber, ki ima res za nas marsikaj podučljivega, tedaj ga po češki „Bienenzeitung“ ob kratkem posnamemo.

V severnih krajih Hanoveranskega in Lüneborškega, med rekami Elbe, Wezer in Ems, in potem bolj po Notranjem dežele se razprostirajo neizmerne planjave resja in močvirja. Tú se čebelarstvo gojí, kakor znabiti nikjer po svetu. Na sto prebivalcev se navadno računi po 50—60 panjev; marsikje pa tudi pride zeló na vsakega prebivalca čebelni panj. Rodovitnim deželam se ti kraji pač ne morejo prištevati; ali zarad ajde in resja se prištevajo k naj boljši in izdatniši čebelni paši. Tú se pa tudi ne čebelari le memogredé, le za veselje, ampak tú je čebelarstvo kot ustanovno delo, tako rekoč kot rokodelstvo. Malih čebelnjakov se tú malo nahaja. Srednji čebeljnaki shranjujejo po 50 do 70 panjev; veliki pa po 100 do 140 panjev in še več.

Po rodovitnih ravninah je veliko manj čebelarstva, kakor po nerodovitnem resji; to pa ravno tukajšnje čebelarstvo še bolj oživlja. Do konec junija daje resje in močvirje le pičlo čebelno pašo, zato potovajo veči čebelarji z vsemi panji v bolj rodovitne kraje, kjer se prideljuje riček, gorsica in druge medunosne rastline. Tú se naselijo pri kakem

gospodarju, kateri vzame čebele pod streho in čebelarja na hrano ter ostanejo do meseca julija; potem se vrnejo v svoj kraj, ker se tam paša na ajdi začne. Daljava znaša dostikrat do deset, do dvajset ur od enega kraja do drugega, ter stane potnine v časih do 100 in več goldinarjev, ker morajo seboj vzeti mnogo praznih panjev za roje in po šest do devet centov pitance za slabo vreme. Čebelar nalašč in edino za čebelarstvo najet, ima prosto hrano in stanovanje, ter po 3 gld. plače na teden. Biti pa mora za čebelarsko izučen, ne kdor si bodi; tirja se od njega, da se je učil saj dve leti pri kakem izvrstnem čebelarji, ter se dejansko vadal poletni čas v oskrbovanji čebel, zimski čas pa v pletenji peharjev in v izdelovanji panjev sploh.

Čebelar na ptujem mora naj bolj skerbeti za pomnoženje panjev. Če ima kake slabotne panje, jih se vé da zato pita, da mu ne odmrjô; od srede aprila pa pita vse panje, naj imajo še toliko medú. Od začetka jim daje bolj po malem, po dvakrat na teden; potem če dalje več do četrt celó pol funta medú in sicer na vsaki drugi večer, dokler začnejo tratovno satovje in matične zibelke staviti. Zdaj jim nekoliko časa malo manj klade; kadar je pa zalega že zeló godna do roja, jim pa spet več daje. Medu se primesi od začetka malo vode, potem če dalje več, do tretjine medú. Tudi je pomniti, da od začetka pita z medom pretekle jeseni, pozneje pa s starino: dve-, tri-, štiriletnega, če ga ima, ker ta čebele bolj zbuja k obilnejši odgoji zalege. Lesene skledice zjutraj iz panjev pobere, jih osnaži ter v omaro ali v kaki panj zapre, da čebele ne morejo do njih.

Tako je pitanje na dobiček po Hanoveranskem. Mnogokrat je bilo že grajano, češ, da je nespametno, nepotrebno, le zapravljanje medú i. t. d. Res je, da, ker niso take okolišine, bi bilo to nespametno. Kaj bi pomagalo mnogo panjev in čebel, če pa jesenske paše ni? Ali na Hanoveranskem je ravno na jesen naj več paše na ajdi in na resji. Zato pa hoče hanoveranec mnogo panjev in čebelnih panjev imeti, da zamore na jesen tudi mnogo pridelati. Se vé, da se primeri, da je zaradi slabega vremena jesenska paša slaba, takrat kaj pak da pitanje na dobiček postane pitanje na zgubo, to je pač boleča čerta čez naš račun, pa kaj hočemo — tako je povsod! Navadno tako računimo: V šestih letih imamo dve dobri, dve srednji in dve slabi letini.

Da pa sploh ni na zgubo, kaže pridelek. Saj že prislovica pravi: Drugod méd le kaplja, na Hanoveranskem pa teče. Navadno ima vsak čebelar toliko zalogo medú, da more navadno število panjev tudi dve slabi letini preživeti. Méd kupovati je pri nas slabo priporočilo ter kaže nevednega, neprevidnega čebelarja. Enako bi pri nas čebelarju le zasmeh rodilo, ko bi o slabi jesenski paši tako slabotne panje hotel prezimovati, da bi mu čez zimo odmrli ali da bi jih mogel že zgodaj na spomlad, kje do meseca marca pitati. Umen čebelar vse to na jesen preskerbi.

(Sklep prih.)

Naložni panj.

V razstavi 25. občnega zбора v Kolinu ni bilo, kakor je bilo že v poročilu opomnjeno, nič posebno novega viditi. Ker pa je povsod kaj dobrega, je bilo tudi tù sem ter tje na znanem orodji kaj zboljšanega. Posebno nam je dopadel panjič za nalogo, ki ga sicer kot novo znajdbo ne moremo hvalisati, misel pa je dobra.

Naložni panj je daljši ali krajši kakor si ga čebelar želi. Obstoji pa iz več malih panjičev ali škatljic, kakor se navadno v dobri paši panjem nakladajo. V škatljice se dene po troje, četero romčekov ter se vse škatljice druga pri drugi zvežejo z železno ali tudi leseno vezjo v en panj in panju naložijo. Če bi se takim panjičem skupna izletnica ali spodnja deska pribila, bi se prav lahko tudi dober roj noter dejal, kjer bi delal, kakor v vsakem panju.

Take z medom napolnjene škatljice, če bi bile nežno narejene, bi se gotovo povsod prav lahko spečale in dobro prodajale.

Dopisi.

Maribor meseca decembra. Čebele se pri nas letos niso tako dobro obnašale, kakor lansko leto. Dobili smo na spomlad posebno malo rojev, ktere smo mogli čez leto pitati zaradi slabega vremena. Panji, ki so mladiče dali, so večinoma matice pozgubili, naj berž zavolj deževnega in hladnega vremena.

Na jesen o ajdovem cvetji je bila paša še precej dobra in res so si čebele tako opomogle, da so panji po 15 do 20 kil blaga nanесли. Jaz sem méd dvakrat po medmetalnici izmetaval, ter iz 15 panjev do 100 kil čiste strdí nacedil in panji imajo čez zimo dovolj krme.

Medarji so tú plačevali kilo po 18 kr. se vé, da z vso sodrgo vred, kakor je že navada; čisto strd se plačuje po 30 kr.

Kar društvene zadeve tiče, tudi naše štajarsko čebelarško društvo nekako hira; sicer pa, kolikor vé, čebelarstvo sploh okoli Maribora napreduje in sicer s premakljivimi satniki po Vaši meri.

Dostavek vredništva. Še mnogo kratkih dopisov nam je došlo, ki pa vsakega posebej in z imenom v „Čebeli“ ne moremo objavljati zaradi pomanjkanja prostora. Sploh je iz vsih dopisov razvidno, da letošnjo letino moramo čebelarji slabim prištevati. Skoraj povsod (z malo izjemo) so se čebelarji pritoževali, da ni bilo še nikoli tako malo rojev, kakor letos. Enaka neugoda je skoraj povsod bila, da so izrojenci matice zgubovali; naj berž zaradi neugodnega vremena, drugega vzroka ne vemo.

Na jesen o ajdovi paši je bilo skoraj vedno neugodno vreme. Zato so pa tudi čebele po Kranjskem (spet s prav malo izjemo) tako malo nanesele, da pitanca skoraj nikdo nima; da so jih sploh le zarad pomanjkanja živeža za prezimovanje podirali, drugi po dva in tri združevali in še te bo treba zgodaj na spomlad pitati.

Enako se nam poroča s Krasa in od drugod. Tudi po Nemškem sploh ni bilo boljše. Tedaj moramo čebelarji svoje upe spet za leto naprej pomakniti. (Pisano o koncu lanskega leta. Vredn.)

Na Gorenjskem konec februarija. Ljuba „Čebelica“, zdavnej bi ti bil rad že kaj pisal, pa ne zameri, saj veš, da ima kmet okorne roke. Letos pa saj zdaj moram že reči, lansko leto je bilo za nas čebelarje žalostno leto. Marsikteri smo z velikim trudom panje v bolj ajdove kraje prot Ljubljani vozili, le — v svojo veliko škodo. Marsikteri so bolj lahke panje nazaj pripeljali, kakor so jih v pašo peljali. Jaz, ker imam vse panje s premakljivimi satniki, sem združeval ter po dva, tudi po tri skup dejal, dokler sem bil prepočasen, da v ugodni zimi lahko preživijo. Zares do zdaj mi še ni nobeneden odmerl. Marsikaj bi še lahko povedal, pa kaj hočem čez preteklo leto tožiti, popravljenega s tem ni ničesar. Priporočim Vam pa, ter Vas lepo prosim, da še več in več, naj boljše, če v vsakem listu priporočite, dokazujete in priporočujete, kako potrebno je, da naši čebelarji že vendar enkrat staro kopito popustijo ter se novega čebelarstva poprimejo. Kakor vendar se lahko močen panj deli, kakor lačnim lahko pomaga; enako lahko brezmatičnim panjem rodovitna matica dodaja i. t. d.; dalje roji delajo, in kaj vem kaj še vse. Kako neresnična je tedaj vaša beseda, da s premakljivimi satniki imamo mi čebele v rokah, z nepremakljivimi pa imajo čebele nas. Ali ni vsaki rad sam svoj, neomejen gospodar? Zakaj neki ravno čebelarji v naj prijetniši reči nočejo biti sami svoji gospodarji? Jaz čebelarjem vedno priporočam ter pravim, da nas gospodje prav učijo, da naj jih le vbogamo v svoj lasten dobiček, ker oni iz lastne skušnje govorijo to, kar nas tudi pamet uči. Tedaj le še tudi vi kaj zraven pristavite in Bog daj dober vspeh*). Z Bogom! J. K.

*) Vaš dopis smo sprejeli, ker se nekako z našimi novoletnimi mislimi vjema. Da bi pa še kaj dostavljali, se nam res nepotrebno zdi. O tej reči smo gotovo že tolikokrat in tako z raznimi besedami govorili, da ne vemo kaj več povedati. Kdor se hoče tega prepričati, naj le v liste prejšnjih letnikov še enkrat pregleda in prečita. Družega danes ne moremo dostavljati, kakor to: Komur ni svetovati, ni pomagati. Vredn.

Češki list „Rolnik“ (ratar) odgovarja na prašanje: Kaj je najboljše, da se ropanje panjev zabranuje: terpentinsko olje.